



IN DE SCHIJNWERPER

Gerrit Gelderman: 'Het is echt een eer dat ik Het Prinsenhof mag draaien'

Dit jaar bestaat De Zaansche Molen 100 jaar waardoor in april molen Het Prinsenhof in het zonnetje wordt gezet. Ik bezoek molenaar Gerrit Gelderman (58) thuis in Krommenie. Hij woont daar met zijn vrouw Natasja Groothuismink (54) en hun drie zonen.

Hoe ben je op Het Prinsenhof terechtgekomen?

Via Ruud Pauw leerde ik Bart Nieuwenhuijs kennen. We delen de fascinatie voor oude ambachten, degelijkheid en machines. Ja, en dan heb je het al gauw over Het Prinsenhof natuurlijk. Dat is de enige overgebleven complete pelmolen in Nederland. Het is de originele molen, op de originele plek, met de originele functie. Dat is in de molenwereld bijna uniek. Molens werden vaak verplaatst, (deels) afgebroken of de functie werd anders. Ja, Het Prinsenhof... Ik vind het echt een eer dat ik hem mag draaien. De plek is prachtig, de geschiedenis en daarbij is het ook een van de pittigste molens van Nederland. Het is een beest. Heel krachtig en sterk. Dat weet niet iedereen. Het wiekenkruis en de roedes zijn heel fors. Je kunt gerst pas bij windkracht 5 tot gort pellen. Molenaar word je trouwens niet zomaar. Ik ben daarom heel trots op het behalen van mijn molenaarsdiploma, ruim twee jaar geleden. Dat heb ik echt op karakter gedaan. Je moet honderden termen kennen en ook veel weten over het weer. Je doet er gemiddeld twee jaar over met een hele stapel boeken. Als je een molen te hard laat draaien kan hij bij het vangen in brand vliegen. Dat 'remmen' doe je met hout op hout.

Wat doen jullie met het eindproduct?

Om hygiënische reden mogen wij niet voor consumptie pellen. Daarom gaat de

gort terug de natuur in: in de sloot. Als de wind het toelaat pellen we maar een paar keer per jaar, alleen op speciale dagen met publiek, zoals De Dag van Westzaan en de Open Monumentendag.

Noem even de namen van de vrijwilligersploeg.

Bart dus. Hij woont in het groene huis bij de Weelsloot is ook molenaar. Verder Rick Bakker (molenaar), Bert Smit, Gerrit Volkers, Tom Smit, Kees Jak en Tijl Sterk (15). De molen mag alleen draaien als een van de molenaars erbij is. Leuk om te melden is dat in de wintermaanden een werkploeg van 30 mensen van Ongeschonden Behoud Westzijderveld bij ons pauzeert. Met zelfgebakken appeltaart.

Waar ben je geboren?

In de Jordaan in Amsterdam. Op mijn vierde verhuisden we naar de Kinkerbuurt en op mijn 12de naar Assendelft; naar het ouderlijk huis van mijn moeder. Nou, dat vond ik wat, hoor. Ik was alles kwijt. Ik moest hier nog 1 jaar naar de lagere school. In Krommenie ging ik vervolgens naar de Its, bouw en hout. Ik wilde altijd al timmerman worden. Ik heb veel van mijn vader geleerd. Die was sloper, haha! In zijn vrije tijd maakte hij de mooiste dingen. In de tussentijd kwam ik in aanraking met kinderwerk in buurthuis De Snuiver. Gekke naam hè, voor een buurthuis?

Heel ander werk dus dan waarvoor je had geleerd.

Klopt. Ook mensen met een handicap vond ik wel interessant. Ik heb geen dag in de bouw gewerkt. Ik ben een opleiding gaan doen voor pedagogisch medewerker: kinder- en jeugdverzorging. Ik heb acht jaar met mooie mensen op Zonnehoeke gewerkt (mensen met een verstandelijke beperking). Ik deed een tuingroep, een klussengroep, een houtgroep en kon mijn handige handjes mooi combineren. Daarna heb ik ruim 20 jaar als techniekdocent in het praktijkonderwijs gewerkt, waarvan 10 jaar op Praktijkschool De Brug in Assendelft. Kon ik daar weer tuinieren en timmeren met moeilijk lerende pubers tot 18 jaar. Dat heb ik tot mijn 50ste gedaan. Toen raakte de accu een beetje leeg. Ik heb ontslag genomen en ben voor mezelf begonnen met een klussenbedrijf en als glazenier.

Als glazenier?

Op een gegeven moment wist ik geen



Foto: Kees Jak.

cadeautjes meer voor mijn verjaardag. Mijn vrouw is mij toen workshops gaan geven in smeden, glasblazen, glas-in-lood maken en houtdraaien. Daarvan is glas-in-lood blijven hangen. Ik werkte soms bij Ruud Pauw in glasatelier De Glazen Pauw in Wormerveer. Als hij het druk had sprong ik bij. Helaas is hij ruim twee jaar geleden overleden. Op zich kan ik met glas-in-lood wel mijn brood verdienen, maar ik ben thuis niet de kostwinner, want mijn vrouw is wethouder van Zaanstad, o.a. van Monumenten en Erfgoed. Ik restaureer, ontwerp en maak nieuw glas-in-lood. Zelfs in thermopane. Het is een uit de hand gelopen hobby. Daarom werk ik wanneer het me uitkomt. Ook op zondag. Gewoon omdat ik het leuk vind.

Sinds wanneer woon je hier?

Sinds mijn 19de. Later met Natasja. Oorspronkelijk was het een pakhuisje uit 1920. Na de oorlog is het verbouwd tot twee noodwoningkjes. Het stukje waar we nu zitten was slechts 30 m², waar met een slaapkamer boven een heel gezin woonde. Het gedeelte hiernaast was onbewoonbaar verklaard. Toen de kinderen kwamen konden we het hele stuk grond kopen, waarna ik van die twee delen één woning heb gemaakt met aan de straatkant een werkplaats/atelier erbij.

Heb je nog tijd voor 'andere' hobby's?

Ja hoor. Wat ik zei: ik heb iets met oude ambachten. Oude motoren. Oldtimers. Benzinedampen. En fietsen. Ik heb een Nimbus motor uit 1953 en een Chevrolet uit 1954. Ik ben net op

kampeerweekend geweest met de BSA-motorclub naar MC Genemuiden. Onze jongste zoon ging mee in de zijspan. Verder hou ik van wandelen in de bergen. Met een rugzak van hut naar hut. Met vrouw en kinderen. Fantastisch. En 's winters buitenzwemmen bij molen De Woudaap. Max 2 minuten. Afdrogen, aankleden en op de fiets weer naar huis. Vooral als er ijs ligt denk ik: ik ben knettergek, waar begin ik aan? Vrouwen zijn daar beter in dan mannen. Die zijn gewoon sterker. Maar daarna geeft het nog dagen een enorme boost. Verder organiseer ik mede de buurtcamping in het Agathepark in Krommenie. En de fakkeloptocht voor verdraagzaamheid en tolerantie. En ik ben dus vrijwillig molenaar.

Wat vind jij het allerbelangrijkste in het leven?

Het is een cliché, maar dat we het samen doen. Met elkaar de schouders eronder en samen iets moois bouwen. Heel breed. En dat we een beetje lief zijn voor elkaar. En elkaars talenten zien. Ik ben iemand die graag mensen versterkt in zijn/haar talenten, zodat we elkaar daarin kunnen verrijken. Dat vind ik heel mooi.

Voor activiteiten bij Het Prinsenhof in april kijk op Zaanschemolen.nl. Mocht jij die maand op of bij de molen een optreden willen verzorgen, meld je dan aan bij rickbakker@zaanschemolen.nl. Ook andere ideeën zijn van harte welkom.

Marijke van der Pol